

NĚKDE MEZI VÝDECHEM A NÁDECHEM SOMEWHERE BETWEEN EXHALATION AND INHALATION

Stanislava Francová

Diplomová práce Stanislavy Francové, je logickým vyústěním nějaké cesty, kterou během studií na Avu absolvovala. Poznali jsem jí jako malířku která zpracovává poměrně zdařile realitu (ať už bezprostředně vnímanou, nebo přes různé sbírkový materiály nějak jinak participovanou) a vytvářela obrazy, kde se vše ve vlastním rytmu po svém proplétalo. To s čím nás chtěla konfrontovat byl osobitý proud nejasných příběhů zhmotňujících se bezprostředně přes kusy postav, krajin, interiérů v nějak svébytný narativ. Bylo však cítit, že forma se kterou pracuje a začíná v ní být relativně sebejistá ji úplně nestačí.

Během covidu absolvovala stáž na Tchaj-wanu která byla, myslím pro ní velmi důležitá. Z mnoha důvodů tam zůstala déle než bylo plánováno a asi i tahle izolace, umocněná jazykovou bariérou, kde konzultace s pedagogy nebyly úplně přesvědčivé; prostě reakce na jiné prostředí byla klíčová v jejím přehodnocování a přeformátování používaných východisek pro tvorbu. Přivezla několik kreseb a menších obrazů které najednou začali mluvit, nejen pro nás ale asi pro ní, novým a neznámým jazyka.

Práce byly daleko intimnější, bylo vidět že v nich neřeší už vnější narativ jako takový ale odkazuje se na bezprostřední chvíli, na bezprostřední okamžik torby. Tahle nová etapa se ještě umocnila tím že odešla na stáž k Anetě Moně Chise do ateliéru hostujícího pedagoga a pak i v minulem roce do ateliéru Tomáše Hlaviny na Sochu . Samozřejmě bylo velmi důležité to co se odehrálo v jejím soukromém životě a s tím určitě i souviselo jak přehodnocovala svůj postoj k umění. Někdy to vypadá že umělkyně nebo umělci, kteří se stanou rodiči nebo se jinak zapletou do života by měli svou dráhu zastavit; jsem moc rád že Stáňa ve své práci nějak tematizuje také tuto absurdnost. Všichni jsme jistým způsobem vychovávaní ve společnosti která akcentuje výkon a nutí nás přehlížet to co je v umění ale asi potažmo i v životě často důležitější. Je možné, že je to téma, které nějak hlouběji probíhá jako součást generační změn. Bavili jsme se spolu o tom jestli její práce musí směřovat k nějakému výsledku který by byl "pochopitelný" a došli jsme k tomu, že by bylo dobré dát větší význam autenticitě a, že bude i smysluplnější když bude práce trochu "bez výsledku". Míváme pocit, že všechno má směřovat k jasnému finále, je to i nějaký vnitřní požadavek na diplomovou práci; možná Stánina práce se toho dotýká víc, než kdyby se pokusila za svým studiem udělat nějakou jasně definovanou tečku. Velmi si vážíme toho, že během své práce zůstala pozorná vůči tomu co se na plátně děje, že osobitým způsobem své vnímání podřídila vnějšku (nová materiálůvost) a, že se nesnažila z tvorby udělat samoučelnou exhibici . Z její práce cítíme klid a to je asi kvalita která je dnes nezanedbatelná. My jsme často ve vleku svých i často nesmyslně nastavených vnitřní požadavků, které nás nutí k jasně definovaným názorům a postojům, což může být omezující. Často při pokusu o introspekci můžeme poměrně rychle narazit na to, že ten ke komu se vztahujeme, tedy naše já je možná jen představa, vznikající v čase.

Stáňa nedává na tyhle věci zapomenout nechává nás se rozpustit ve světě který definovaný být nemusí, vystavuje nás pracem které nás vybízí k zastavení k intenzivnějšímu vnímání přítomného okamžiku. Myslíme, že takhle postavená práce je současná a zajímavá.

Rozhodla se věci doplnit ještě objekty které k usednutí, k nějakému odpočinku nebo zastavení vybízejí. Přijde nám dobré, že si divák není jistý jestli to je socha kterou by měl vnímat z nějaké vzdálenosti nebo na kterou by si mohl sednout. Je dobře, že cestou ke komfortnímu vnímání musíme udělat pár kroků okolo, stát se součástí instalace nebo nechat instalaci aby se stala součástí nás.

Práci doporučujeme k absolutoriu a hodnotíme stupněm výborně,
Josef Bolf, Jakub Hošek